କାବ୍ୟକୃତି - ପୁନଶ୍ଚ

ଫରିଆଦ

କବି ରଘୁନାଥ ଦାସ

ଖଣ୍ଡା ଝୁଲେ ଶିର୍‌କାପର୍‌,

ଫଶୀର ରସି ଗଳାକା ହାର,

ଲକ୍ଷେ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ।

ମରଦ ସିଂ ବା ତା' ମୁର୍ଦ୍ଦାର,

ଲକ୍ଷେ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ।

ମରଦ ସିଂ... ଡାକୁ ସର୍ଦ୍ଦାର

ଖୁନ୍‌ କରେ, ଲୁଟ କରେ, ମଣିଷ ମାରେ;

ମରନ ସିଂ..... ଧନିକ ଥରେ, ପୁଲିସ ଡରେ

ମରନ ସିଂ.....ମଣିଷ ମାରିପାରେ!!

ସର୍କାର କହେ-

ଗ୍ରେପ୍ତାର କର ଗ୍ରେପ୍ତାର ।

ଖୁନ୍‌ କରେ, ଲୁଟ କରେ, ମଣିଷ ମାରି

ସେ ଫେରାର୍‌ ।

ମରଦ ସିଂ ଡାକୁ ସର୍ଦ୍ଦାର ।

www.jatayu.org

ଫରିଆଦ

କବି ରଘୁନାଥ ଦାସ

ଖୁନ୍ କରି, ମଣିଷ ମାରି

ମରଦ ସିଂ ଚମ୍ପଟ ଦିଏ

ଘଞ୍ଚ ଅଭାୟାରଣ୍ୟେ

ଯେଉଁଠି-

ଝୋପଡିଘରେ ଜାବୁଡିଧରେ

ଏକ ଆରେକେ

ଜୀବନ ଭରା ଦୈନ୍ୟ;

ଯେଉଁଠି

ଅଣଓସାରି ଖସରାଗଳି

ସାପ ଭଳି ମାରିଛି ସାତ ଚେକି,

ଓଗାଳି ବାଟ ରହିଛି ନାଗ

ଉଚ୍ଚେ ଫଣା ଟେକି,

ଆଉ, ଅନ୍ଧାର ଜମେ କୁଢ଼କୁ କୁଢ଼

ଶୋଇ ଯାଆନ୍ତି ଏକା ସାଥୀରେ

ମଣିଷ ଆଉ ମଡ଼,

www.jatayu.org

ଫରିଆଦ

କବି ରଘୁନାଥ ଦାସ

ଯେଉଁଠି

କଥା କଥାକେ ଛୁରି ଚାଲେ,

ଦାନ୍ତ ପଡେ ଝଡି,

ସେଇଠି ।

ସିଂହଗଡ ଉଠିଛି ସେଠି ଗଢ଼ି

ସେଇଠି ସିଏ ପୁଲିସ ସାଥେ ଲଢ଼ି

ମାନିନି ହାର, ଲଭିନି ପରାଜୟ ।

ସେହି ସେ ଗଡେ ମରଦ ସିଂ ରହେ,

ରହେ ବେପରବାଏ ।

କୋଚଟ କଳା ବସ୍ତି,

ଶାସ୍ତ୍ରୀବୁଢ଼ା ସାଥୀରେ ପରା

ଜମିଯାଇଛି ମିଆଁପୁଅର ଦୋସ୍ତି;

ହାଡିଆଭାଇ ବୁଲି ବିକୁଛି

ରାଗରାଗୁଆ ଚଣା;

ଆପାନ୍ନା ତେଣେ ମେଲି ଦେଇଛି

www.jatayu.org

ଫରିଆଦ

କବି ରଘୁନାଥ ଦାସ

ମସ୍‌ଗୁଲିଆ ଗାନା,

ନର୍ଦ୍ଦମାର ପୋଚ ସାଥୀରେ

ତାଡିର ଖୁସ୍‌ବୁ ମିଶେ

ଲାଲ ଗୁଲାପି ଗିଲାସଟାରେ

(କ'ଣ କହିବି?)

ଚୌଦଭୁବନ ଦିଶେ ।

ନେପଟା ଚାଳ

ବହଳ ଧୂଆଁ

ସନ୍ତିସନ୍ତିଆ ମାଟି,

ଭଣଭଣିଆ ଅଳିଆ ଗଦା

ଚାଞ୍ଚରା ଆଉତାଟି ।

ତା ଭିତରୁ ଉକୁଟି ଉଠେ

କୁଙ୍କୁମ ବାଈ

ଘୁଂଘୁର ନାଈ

ଘାଘର ଘିରି ଘିରି;

ଢ଼ୋଲକୀ ବାଜେ

www.jataayu.org

ଫରିଆଦ

କବି ରଘୁନାଥ ଦାସ

ବାଈଜୀ ନାଚେ;

ସରଗ ଛାଡି ଓହ୍ଲାଇ ଆସେ ପରୀ ।

ଏ କଣେ ଶୁଏ ବକରୀଟାଏ

ସେ କଣେ ଶୁଏ ଗୋପିଆ ବଡବୋଲା;

ପଡିଶା ଘରେ ପାର୍ବତୀ ରହେ,

କୋଳରେ ତା'ର

ମା' ନଥିବା ବାପା ନଥିବା ପିଲା ।

ନେହି ସେ ଗଡେ ମରଦ ସିଂ

ବାଦଶାଟାଏ ଜାଣ;

ସେଠି ସେ ପାଏ

ସମାଜ ଯାହା ଦେଇନି ଭୁଲେ,

ମଣିଷ ହେବା ମାନ ।

ଖୋଦା, ହେ ମୋର ମହାପ୍ରଭୁ

ଜନମ ହେବା ଆଗୁ

www.jatayu.org

ଫରିଆଦ

କବି ରଘୁନାଥ ଦାସ

ତୋ ପାଖେ ପରା ହଲପ କଲି

ମଣିଷ ହେବି ବୋଲି ।

ଦୁନିଆଁଟାରେ ମଣିଷ କାହିଁରେ?

କେଇଟା ବାଘ

ବାକିତକ ଛେଳି!!

ଅମାର ଘରେ କୋଲପ ଦେଇ

ଅମୀର ସାଜେ ଯେହୁ,

ମରଦ ସିଂହ ଚାହେଁ ରେ ଚାହେଁ

ତାହାରି ତାଜା ଲହୁ ।

ତୋପ ମୁହଁରେ କରେ ଯେ ଲୋପ

ଜନ୍ମଗତ ମଣିଷ ଅଧିକାର,

ପିସ୍ତଲ ଭରେ ତାହାରି ଲାଗି,

'ହେଲେ ହେବି ବା ଖୁନି, ଦାଗୀ

ଖପୁରୀ ତାର ଉଡ଼ାଇ ଦେବି;

ହାତକୁ କରି ଲାଲ୍ ।

ହେବନି କେବେ ହେବନି କେବେ

www.jatayu.org

ଫରିଆଦ

କବି ରଘୁନାଥ ଦାସ

ସେ ଲାଗି ମନସ୍ତାପ ।

ଖୁନ୍ କରି, ଲୁଟ କରି, ମଣିଷ ମାରି

କର୍‌ଲି କିରା ପାପ୍?

ମହାପ୍ରଭୁ, ତୁ ତ ସବୁରି ବାପ୍,

କର୍ ନିଶାପ୍ ।

www.jataayu.org